

Рецензия

от

проф. д-р Свилен Райчев

на дисертационен труд за присъждане
на образователна и научна степен „доктор”

на

Цуа Юндзън

на тема:

„Източният Лу И и Западната класика“

Научен ръководител: проф. д-р Тони Шекерджиева-Новак

Ли Ген е от Китай. Завършил вокалния факултет на Музикалната консерватория в Шънян и Консерваторията във Ферара.

Печели награди в различни музикални конкурси.

Участвал е в множество оперни продукции и концерти.

През юли 2013 г. изпълнява ролята на Дон Карлос в едноименната опера на Верди в операта на Ферара.

През май 2014 г. е лауреат на 20-ия международен вокален конкурс „Кларето Томба“ в Италия.

От 2022 г. е докторант редовна форма, платено обучение в професионално направление 8.3 „Музикално и танцово изкуство“, докторска програма „Музикознание и музикално изкуство“ към катедра

„Класическо и поп-джаз изпълнителско изкуство“ при АМТГИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив.

Отчислен е с право на защита на дисертационен труд със заповед №РД-27-006 от 16.01.2025 г.

Дисертационният труд е обсъден и предложен за публична защита на заседание на Катедра „Класическо и поп и джаз изпълнителско изкуство“ към АМТГИИ „Проф. Асен Диамандиев“, гр. Пловдив.

Дисертационният труд съдържа общо 184 страници, които включват увод, седем глави с подраздели разделени в две основни части, заключение и ползвана литература.

Дисертацията обхваща различни аспекти от дейността на първата известна школа по изкуства в Китай - Академията за изкуства „Лу И“, която оказва дълбоко влияние върху развитието на съвременната китайска култура. Академията за изкуства „Лу И“, наречена „Лу Сюн“ е изиграла много важна роля в живота на Китай по това време, включително и за операта като важна част от музикалната култура.

Основната цел, която си поставя този труд е да проследи значението на Академията за изкуства „Лу И“ и нейното представително място в историята на китайската музика, като в същото време се разглеждат и анализират връзките ѝ със западната класическа музика.

В *първата* част на дисертацията е направен преглед на Академията за изкуства „Лу Сюн“

В *Първа глава* е посочено развитието на Академията за изкуства „Лу Сюн“ като люлка на китайската революционна литература и изкуство след основаването ѝ през 1938 г. в Йенан. Дисертантът разделя дейността на Академията за изкуства „Лу Сюн“ на два основни периода: периодът в град Йенан (1938-1945) и периодът в Североизточен Китай (1946-1952), като прави задълбочен анализ на историческата среда, приноса за развитието, арт трупите и техните художествени дейности и практики през двата периода.

Втора глава е “Арт трупите в Академията за изкуства „Лу Сюн“ и техните дейности“. В нея се акцентира върху дейността на новосъздадени трупи: Експериментална трупа – за театрално-музикални представления; Асоциация за изследване на китайската народна музика; Група за

изследване на пекинската опера; Музикална работна група, която изучава музикалната теория и методи на изпълнение.

След победата в Антияпонската война Академията за изкуства „Лу Сюн“ изцяло се премества на Североизток. Там се създават нови трупи, които имат забележителни постижения в организирането и осъществяването на музикалната дейност.

В *Третата глава* се изследва развитието на музикалното образование като основен компонент в дейността на Академията за изкуства „Лу Сюн“. На първо място е привличане на първокласен преподавателски екип. Активно се наемат известни местни и чуждестранни експерти да изнасят лекции и да преподават.

Цитирам: *„Музикалното образование навлиза дълбоко в практиката и живота и става част от живота на хората.“* стр. 25 от труда.

Образованието по музикално изкуство играе водеща роля в развитието на китайската музика.

В *четвърта глава* се разглеждат едни от най-ярките композитори на Академията за изкуства „Лу Сюн“. Техните дейности и творби оказват значително влияние върху съзнанието на народа и музикалното творчество на следващите поколения в Китай. Докторантът акцентира върху творчеството на Сиен Синхай, Лю Дзи, Ан Бо, Ма Къ, Дзи Мин, Лю Чъ, Ли Дзиефу.

Според автора произведенията на тези композитори показват не само дълбокото съдържание на китайската традиционна култура, но също така изразяват духа на времето в Китай.

Втората част на дисертацията е „Представителни произведения на Академията за изкуства „Лу Сюн“ и препратки към западната класика“

В *пета глава* се разглежда „Сблъсъкът между създаването на песни в Академията за изкуства „Лу Сюн“ и западната класика“. Тук е описана новата политическата, икономическа и културна обстановка в Китай, което естествено оказва влияние върху създаването на маршови и лирични песни, които са свързани предимно с антияпонската война.

След пристигане на чуждестранни музиканти в академията въвеждането на нови западни методи на композиране обогатява моделите

на творчеството на композиторите от академията. Те постигат естествено съчетание между китайските народни мелодии и хармоничната система на западната музика, което води до създаването на различни видове вокални произведения. Докато усвоява западните класики, академията същевременно разпространява музикалното творчество на своите композитори в чужбина и насърчава интеграцията и обмена между източната и западната музика.

В глава шеста е направен анализ на хоровото творчество в Академията. Сравнени са хоровото изкуство на Изтока и класическия хор от Запада. Изучаването и усвояване на съвременни западни композиционни техники се съчетават с характеристиките на традиционната китайска народна музика.

Седма глава е „Сравнение между оперното творчество на Академия за изкуства „Лу Сюн“ и западната класика“. Направен е преглед на възникването и развитието на китайската опера, като е подчертан преломния момент за това развитие – създаването на операта „Момичето с белите коси“. В създаването на операта са взети успешни елементи от западноевропейската опера, като същевременно съзнателно са използвани традиционни китайски тонални структури и методи на развитие от китайската опера. Под влиянието на западното музикално образование и културния обмен постепенно техниките на западноевропейската опера се интегрират в местната музикална култура, като се комбинира с елементи от традиционната китайска музика.

В заключението е направено обобщението, че въпреки влиянието на западноевропейската опера, китайската вокална музика запазва своята национална идентичност като се основава на традиционната китайска култура и изкуство. Разнообразните произведения, създадени в Академията за изкуства „Лу Сюн“ въплъщават културното развитие на Китай и са тясно свързани с живота на народа. В тях е запазено най-

доброто от китайските национални традиции като същевременно са заимствани и някои чуждестранни творчески подходи.

Трудът има ярко изразен приложен характер. В този смисъл той се явява естествена връзка с миналото и перспективното развитие на китайската музика.

Напълно съм съгласен с изведените от автора приноси на дисертационния труд.

Авторефератът напълно съответства със съдържанието на дисертацията.

Дисертанта има и необходимите научни публикации по темата.

Като заключение искам да кажа, че трудът притежава необходимите приноси качества на дисертация за придобиване на образователната и научна степен „доктор”.

Убеден съм, че дисертационният труд на Цуа Юндзън има приносен характер, както в теоретичен така и в приложен смисъл. С цялостната си дейност и приноси кандидата отговаря на изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор” в направление 8.3 „Музикално и танцово изкуство“ и това ми дава убедително основание да предложа на уважаемото научно жури тази степен да му бъде присъдена.

Поздравявам докторанта и неговия научен ръководител проф. д-р Тони Шекерджиева-Новак за постигнатите резултати от съвместната им работа .

Проф. д-р Свилен Райчев